

TORAH OHR • PARSHAS VAYECHI • MAAMAR 2

ביאור על הנ"ל

Explication de ce qui précède

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/vayechi/2/

1 ביאור על הנ"ל

Explication de ce qui précède.

2 הנה השבטים הם ב' בחי' מלמטה למעלה ומלמעלה למטה עלמא דנוקבא ועלמא דדכורא

Or, les tribus correspondent à deux niveaux, l'un allant d'en bas vers le haut et l'autre de haut en bas : le monde du féminin (alma d'nukva) et le monde du masculin (alma d'duchra).

(וכמש"ל [וכמה שכתוב לעיל] ע"פ והנה אנחנו מאלמים אלומים שנשמות השבטים נמשכו מבריאה והן בבחי' מלמטה למעלה לעלוי מבריי [מבריאה] לאציי ושרשן הן י"ב גבולי אלכסון שבז"א דאציי שנק' שבטי י"ה שנמשכים מלמעלה למטה).

(Comme expliqué plus haut à propos du verset « Et voici que nous liions des gerbes » : les âmes des tribus furent attirées du Monde de Béria (Création), et leur niveau est celui qui va d'en bas vers le haut, pour s'élever de Béria au Monde d'Atsilout (Émanation) ; leur racine, quant à elle, se trouve dans les douze limites diagonales du Zeir Anpin d'Atsilout, appelées « les tribus de Yah », qui sont attirées de haut en bas.)

והנה באתערותא דלתתא אתערותא דלעילא שע"י בחי' ראובן שמלמטה למעלה ממשיך גילוי בחי' ראובן שמלמעלה למטה

Or, « par un éveil d'en bas [vient] un éveil d'en haut » : c'est par le niveau de Reuven qui va d'en bas vers le haut que l'on fait descendre une révélation du niveau de Reuven qui va de haut en bas.

והוא כי בחי' ראובן הוא בחי' ראו ב"ן [שם ב"ן] בחי' ראיא אותיות ארי"ה ומלמטה למעלה הוא בחי' לאסתכלא ביקרא דמלכא שמזה נמשך תוקף האהבה בחי' פני ארי' [אריה] אל הימין וכו'

C'est que le niveau de Reuven est celui de « re'u ven » (« vois, un fils »), le niveau de la vision (re'iyah), [qui a] les lettres de aryeh (« lion »). En allant d'en bas vers le haut, il s'agit de « contempler la gloire du Roi », d'où découle l'intensité de l'amour : le niveau de « la face d'un lion à droite », etc.

ועי"ז נמשך ג"כ אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] מלמעלה למטה גלוי בחי' ראיא עליונה כי ראה ה' בעניי בחי' התקרבות כי עתה יאהבני אישי.

Par cela est également attiré un éveil d'en haut, de haut en bas : une révélation du niveau de la vision supérieure, « Car Havaya a vu ma détresse », l'aspect du rapprochement : « car désormais mon mari m'aimera. »

3 וימינו תחבקני. וכמו"כ [וכמו כן] ע"י בחי שמעון שמלמטה למעלה אם שמע תשמעו מעורר בחי אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] כי שמע ה' כו'

«Et sa main droite m'embrasse.» De même, par le niveau de Shimon, qui va d'en bas vers le haut, «Si vous écoutez attentivement», on éveille le niveau d'un éveil d'en haut: «Car Havaya a entendu», etc.

וענין רא"י [ראיה] היא מקרוב ושמיע' [ושמיעה] היא מרחוק כמ"ש ה' שמעתי שמעך יראתי. בחי אודנין כי חבקוק היה בבחי הריחוק שהוא בחי שוב כענין וינועו ויעמדו מרחוק

Il faut comprendre que la vue concerne ce qui est proche, tandis que l'ouïe concerne ce qui est éloigné, comme il est écrit: «Havaya, j'ai entendu parler de Toi; j'ai été saisi de crainte.» [C'est] le niveau des oreilles (oudnin), car Habakkuk se trouvait au niveau de l'éloignement, qui est le niveau du «retour» (shov), comme dans «ils tremblèrent et se tinrent à distance».

ומזה נמשך מלמעלה למטה כי שמע ה' כי שנואה אנכי ויתן לי וגו' שמזה יהי' [יהיה] התקרבות מלמעלה (ושנואה שאינה אהובה כ"כ [כל כך] שהרי כתיב ויאהב גם את רחל מלאה)

De là découle, d'en haut vers le bas: «Car Havaya a entendu que je suis haïe, et Il m'a donné», etc., afin qu'il en résulte un rapprochement d'en haut. («Haïe» signifie qu'elle n'était pas autant aimée, car il est écrit: «Il aimait aussi Rachel plus que Leah.»)

מחמת שעושה א"ע [את עצמו] רחוק ושמאל דוחה ונקי שנואה כי שמאלו תחת לראשי ועי"ז אח"כ בחי לוי ט"ו ווי"ן דאמוי"צ [דאמת ויציב].

[C'est] parce que la personne se rend elle-même éloignée et que «la main gauche repousse»; elle est ainsi appelée «haïe», car «sa main gauche est sous ma tête». De là vient ensuite le niveau de Levi: les quinze vav de «Emes Veyatziv» («Vrai et ferme»).

וג' בחי אלו הן ג' קוין חח"ן [חכמה חסד נצח] בג"ה [בינה גבורה הוד] ודת"י [ודעת תפארת יסוד] שהוא קו האמצעי הוא בחי לוי.

Ces trois niveaux sont les trois lignes: 'Hokhma (sagesse), 'Hessed (bonté) et Netsa'h (victoire); Bina (compréhension), Guevoura (retenue) et Hod (splendeur); et Daat (connaissance), Tiferet (beauté) et Yessod (fondement), qui constituent la ligne médiane, correspondent au niveau de Levi.

שע"י ג' בחי' אלו נמשך בחי' יהודה יודוך אחיך להיות בחי' הודאה כתר מלי

Car c'est par ces trois niveaux que se manifeste le niveau de Yehudah: «Tes frères te reconnaîtront», afin qu'apparaisse le niveau de la reconnaissance (hoda'ah), Kéter Mal'hout (la Couronne de Mal'hout).

דהנה המלי' היא בחי' מקבל ול"ל [ולית ליה / ולית לה] מגרמה כלום ואעפ"כ [ואף על פי כן] אחר שמקבלת הרי היא בחי' מלכות עליהם (ונק' כתר מלי' שהיא בחי' כתר מלמטה למעלה) הגם שהם ממשיכים לה האורות ופרקין (וע' בזהר בלק ע"פ גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו כו')

Car Mal'hout est le niveau du récepteur et «n'a absolument rien qui lui soit propre»; pourtant, après avoir reçu, elle exerce la souveraineté sur eux (et elle est appelée Kéter Mal'hout, car elle est un niveau de couronne qui s'élève d'en bas vers le haut), bien qu'ils fassent descendre vers elle les lumières et les articulations (perakin) (voir le Zohar, [Parashat] Balak, sur le verset: «Puissants par leur force, ils accomplissent Sa parole, pour écouter la voix de Sa parole», etc.).

וה"ז [והרי זה] כמשל המלך ב"ו [בשר ודם] שהוא מקבל המס הכסף והזהב מאנשי מדינתו ואעפ"כ [ואף על פי כן] הרי הוא מולך עליהם כו'

C'est comparable à un roi de chair et de sang qui reçoit les impôts, l'argent et l'or des habitants de son pays, et qui, néanmoins, règne sur eux, etc.

כך המלי' שרשה בכתר נעוץ סופן בתחלתן רק שצריך המשכת הכתר הנק' טמירו דכל טמירין שיהי' בגילוי בבחי' אתה [שיהיה]

De même, Mal'hout (souveraineté) a sa racine en Kéter (la Couronne), car «leur fin est enchâssée dans leur commencement»; mais il faut faire descendre Kéter, appelé «le plus caché de tous les cachés», afin qu'il soit révélé au niveau de «toi» (atah).

ולכן יודוך אחיך מכתר למלי' ע"י ג' קוין הנ"ל ראובן פי' ראשונה דק"ש [דקריאת שמע] בחי' שם מ"ב ושמעון פי' שניה ע"ב [שם ע"ב]

C'est pourquoi «tes frères te reconnaîtront» [est] de Kéter à Mal'hout, par l'intermédiaire des trois lignes mentionnées plus haut : Reuven est le premier paragraphe du Chema, le niveau du Nom des Quarante-Deux, et Chimon est le deuxième paragraphe, [du Nom de] Soixante-Douze.

(וע' במ"א דלכאורה שם מ"ב הוא גבורה ושם ע"ב [שם ע"ב] חסד אלא שהוא בחי' אור הגבורה בכלי החסד ואור החסד בכלי הגבורה) ולוי אמוי"צ [אמת ויציב] בחי' הממוצע ונקי היכל הרצון שלמעלה מהיכל האהבה שלפני ק"ש [קריאת שמע] וכו'.

(Voir ailleurs : à première vue, le Nom des Quarante-Deux relève de la Guevoura et le Nom des Soixante-Douze du 'Hessed ; mais il s'agit du niveau où la lumière de la Guevoura se trouve dans le réceptacle du 'Hessed, et où la lumière du 'Hessed se trouve dans le réceptacle de la Guevoura.) Et Levi correspond à Emes Veyatziv [«Vérité et stabilité»], au niveau de l'intermédiaire ; on appelle ce niveau le Palais de la Volonté (heichal ha-ratzon), situé au-dessus du Palais de l'Amour qui précède le Chema, etc.

והיכל קד"ק [קדש הקדשים] אדני שפתי כו' סמיכת גאולה לתפלה להיות בחי' יודוך אחיך בחי' הודאה בחי' בטול בחי' כתר.

Et le Palais du Saint des Saints est «Ado-nai, [ouvre] mes lèvres», etc. : il relie la Guevoura (rédemption) à la Téfila (prière), afin que se manifeste le niveau de «tes frères te reconnaîtront» : le niveau de la reconnaissance, celui de l'annulation de soi (bitoul), celui de Kéter.

ותעמוד מלדת אין עמידה אלא תפילה (והוא ג"כ לשון עמידה ושתיקה ובטול שהוא בחינת כתר שהוא לשון שתיקה כמו כתר לי זעיר כי הסייג דחכמה הוא שתיקה כמ"ש במ"א בענין יונת אלם וכו') :

«Et elle se tint debout, cessant d'enfanter» (vata'amod) : «"Se tenir debout" (Amida) ne signifie rien d'autre que la prière.» (C'est aussi une expression de l'immobilité, du silence et de l'annulation de soi, qui relèvent du niveau de Kéter ; Kéter exprime le silence, comme dans «Attends (kater) un peu». Car «la barrière de 'Hokhma (sagesse) est le silence», comme cela est expliqué ailleurs à propos de «la colombe muette», etc.)

4 ידך בעורף אויביך. כי המלי' יש לה עליות וירידות הפעם אודה

«Ta main sera sur la nuque de tes ennemis.» Car Mal'hout (souveraineté) connaît des ascensions et des descentes : «Cette fois, je rendrai grâce.»

ובלילה יורדת לברר ב"ע כמ"ש ותתן טרף ואין ברור אלא בבחי' אחוריים כי הפנימיות מתכלל כנר בפני אבוקה בלי ברור כו'.

Et, la nuit, elle descend pour épurer les mondes de Béria (Création), de Yetsira (Formation) et d'Assiya (Action), comme il est écrit : «et elle donne la nourriture (teref)» ; et il n'y a de raffinement qu'au niveau de l'achorayim [l'arrière], car la dimension intérieure (pnimiyout) est absorbée, comme une chandelle devant une torche, sans raffinement, etc.

וענין ישתחוו לך בני אביך הוא בחי' המשכה מבחי' אבא למלי' אבא יסד ברתא

Et le sens de «les fils de ton père se prosterneront devant toi» est un flux qui descend du niveau d'Abba — 'Hokhma (sagesse) — vers Mal'hout: «Abba a fondé la Fille.»

כי יודוך אחיך הוא המשכה מכתר שהוא ע"י גי' קוין הנ"ל. משא"כ בני אביך המשכת אבא ב' קוין והם ראובן ולוי חח"ן [חכמה חסד נצח] ע"י גמ"ח [גמילות חסדים] ודת"י [ודעת תפארת יסוד] ע"י תורה נובלות חש"מ [חכמה של מעלה] כו':

Car «tes frères te rendront hommage» désigne un flux qui descend de Kéter (la Couronne), par les trois lignes mentionnées plus haut; tandis que «les fils de ton père» désigne le flux descendant d'Abba par deux lignes, celles de Reuven et de Levi: 'Hokhma, 'Hessed (bonté) et Netsa'h (victoire), par les actes de bonté (guemilout hassadim); et Daat (connaissance), Tiferet (beauté) et Yessod (fondement), par la Torah, «le fruit tombé de la Sagesse d'en haut», etc.

5 וענין כי ראה ה' בעניי הנה בירורי' [בירורים / בירורין] ותשובה הכל ענין אי' שהי' [שהיה] יורד ממקום גבוה וצריך לעלות לשם נקי תשובה

Quant à «Car Havaya a vu mon affliction»: les birourim (raffinements) et la techouva (retour) ne font qu'un. Ce qui est descendu d'un lieu élevé et doit y remonter est appelé techouva.

וכן הנשמה ירדה לצורך עליי' [עלייה].

De même, l'âme est descendue en vue d'une élévation.

והנה ההתקרבות שמחמת כחינת עניי שהוא מרירות הנפש על ריחוקה (עד שגם הנה"ב [הנפש הבהמית] והגוף יהיו בכחינת אתהפכא כו') היא יותר גדולה כיתרון האור הבא מן החשך וכנודע ממ"ש במ"א בענין ויברך יעקב את פרעה מה שהוא סט' [סטרא] וכו':

Or, le rapprochement qui découle du niveau de «mon affliction» — c'est-à-dire de l'amertume de l'âme face à son éloignement (au point que même l'âme animale et le corps atteindront le niveau de l'is'hapcha (transformation), etc.) — est supérieur, à l'image de «la supériorité de la lumière qui vient de l'obscurité», comme on le sait d'après ce qui est expliqué ailleurs au sujet de «Yaakov benit Pharaon»: «de même que ce côté», etc.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY-NC 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Synagogues, écoles et projets à but non lucratif peuvent la copier, l'imprimer et la partager librement, et demander des dons pour couvrir les frais d'impression ; elle ne peut jamais être vendue. Citez Kehot Publication Society et likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/vayechi/2/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak